

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark Brandenburg

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1847

XV. Der Bischof Wilmar gründet das Domcapitel auf der Burg Brandenburg
1161.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54048](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54048)

Lantgravius, Cunradus Palatinus de Rheno, Fredericus, dux Suevorum, Henricus, dux Carinthie, Burcardus, Megdeburgensis Burcravius.

Signum domini Friderici, Romani imperatoris invictissimi.

Ego Viricus, cancellarius, vice Reinaldi, Colonienſis archiepiſcopi et Italiae archicancellarii, recognovi.

Acta ſunt haec anno dominicae incarnationis M^o. C^o. LX°. I^o. indictione VIII^{na}; regnante domino Frederico, Romanorum imperatore victorioſiſſimo, anno regni ejus X^{mo}, imperii vero VII^{mo} feliciter. Amen. Datum Lauda in palacio imperatoris, XII°. kal. Julii.

Nach dem Originale.

XV. Der Biſchof Wilmar gründet das Domcapitel auf der Burg Brandenburg 1161.

— Ego Wilmarus, dei gratia Brandenburgensis ecclesie episcopus. Eterne mercedis intuitu divino dans operam ministerio in urbe cathedrali scilicet Brandenburg, consilio Wigmanni, honorabilis magdeburgensis archiepiſcopi et ſue majoris ecclesie capituli, generalis quoque ſue ſinodi, nec non et consilio totius Brandenburgensis ecclesie, honorem dei innovare atque exaltare decrevi. Urbs enim prenominata fere usque ad nostra tempora a paganis possessa et idolorum cultura incesta fuit; at deo adjuvante et magno Christianorum labore cooperante cum multa sanguinis effusione nobilium nec non et aliorum ad possessionem Christianorum rediit; quocirca amplius illic innovande religioni operam dedi. Juxta ergo prefatum consilium in urbe illa, scilicet Brandenburg, canonicos, secundum regulam beati Augustini, sub norma Premonstratensis ordinis degentes, prepositum ejusdem ordinis eis preficiens, institui et eis prebendas de bonis ecclesie juxta predictum consilium contradidi. Dedi enim eis et in publica ſinodo Magdeburgensi et coram ecclesia Brandenburgensi confirmavi villas, quarum nomina ſunt hec: Bukowe cum decimis et omnibus appendiciis, Garzelize, Bultiz cum decimis et omnibus appendiciis, Muceliz, Gorne cum decimis et omnibus appendiciis. Preterea duos lacus, qui ſunt juxta latus Burgwardi Pritzerewi verſus caſtrum Brandenburg, in uſus fratrum perpetua ſtabilitate dedi. Preterea archidiaconatum episcopatus predicto consilio diviſi, Siquidem Wiggerus, noſter predeceſſor, archipreſbyteratum in toto episcopatu, ſede cathedrali Brandenburg nondum ſuos habente canonicos ob paganorum importunitatem, illum, inquam, preposito Lamberto de Liezke commiferat. At nos diſpenſatione et consilio Wigmanni, Magdeburgensis archiepiſcopi, et multorum religioſorum nec non et principum et nobilium multorum illic preſentium archidiaconatum episcopatus dividentes Wigberto, Brandenburgensis ecclesie preposito ſuiſque ſucceſſoribus illum de Havela usque Oderam, rurſum de Havela verſus occidentem usque aquam, que Yla dicitur, confirmamus. Preterea de Burgwardis Schartowe, Mukerne, Louburg, excepta ecclesia Dalchowe, preterea de Bukowe, Gorckeke, Redizke, Wifenburg, Beltiz, Mordiz, Niemeke, Juterbuk perpetua ſtabilitate concedimus. Hee omnia ſapientum consilio diſpenſata et a nobis facta villas quoque et manſos Brandenburgensi ecclesie a principibus datos et dandos, villas, inquam, Thure, Tremene, Mukzowe, preterea omne jus canonicum, quod ecclesia cathedralis Brandenburgensis juſte debet habere, et ut

predictus ordo Premonstratensis in ea semper perseveret, auctoritate beati Petri et nostra confirmamus. Quodsi quis hoc factum violare presumpserit, anathematis vinculo, donec resipiscat, semper adstrictus maneat. Actum Magdeburg, anno incarnationis dominice M^o. C^o. LXI°. indictione IX. Hujus rei testes sunt Arnoldus, abbas de Nienburg, Hazeko, decanus majoris ecclesie Magdeburgensis, et tota Magdeburgensis ecclesia, Balderammus, prepositus beate Marie Magdeburgensis, Reinerus, prepositus in Liezke, cum fratribus suis, qui illic presentes aderant, Conradus, prepositus de Hallo, Ekhardus, prepositus de Monte sereno, Adelbertus, marchio, Otto et Albertus, filii ejus, Otto et Theodoricus, marchiones, Henricus et Dedo, comites, filii marchionis Conradi, Burchardus, castellanus de Magdeburg, Burchardus, comes de Valekenstein, Badericus, comes, ministeriales Magdeburgensis ecclesie Richardus, Gernothus, Conradus et alii quam plures.

Nach dem Originale.

XVI. Wichmann, Erzbischof in Magdeburg, bestätigt die Errichtung des Brandenburger Domcapitels 1161.

Ego Wichmannus, dei gratia metropolitane Magdeburgensis ecclesie archiepiscopus, dilecto filio meo Wilmaro, Brandenburgensis ecclesie episcopo, ut in urbe sua cathedrali, scilicet Brandenburg, honorem dei innovaret atque exaltaret, ego, inquam, simul et ecclesia mea consilium dedimus. Urbs enim prenomina fere usque ad tempora prememorati filii nostri a paganis possessa et idolorum cultura incesta fuit; at deo adjuvante et nostro magno labore cooperante, cum multa sanguinis effusione nobilium nec non et aliorum, ad possessionem Christianorum rediit. Quocirca amplius ut illic honoraretur deus, desideravimus. Prefatus ergo filius meus scilicet Wilmarus, Brandenburgensis episcopus, juxta nostrum consilium in urbe illa, scilicet Brandenburg, Canonicos, secundum regulam beati Augustini sub norma Premonstratensis ordinis degentes, prepositum ejusdem ordinis eis presiciens, instituit et eis prebendas de bonis ecclesie contradidit. Dedit enim eis et in publica synodo Magdeburgensi, me primum confirmante, confirmavit has illas: Bukowe cum decimis et omnibus appendiciis, Garceliz cum decimis et omnibus appendiciis, Bultiz cum decimis et omnibus appendiciis, Mucelitz, Gorne cum decimis et omnibus appendiciis; preterea duos lacus qui sunt iuxta latus Burguardi Pritzeuui versus castrum Brandenburg in usus fratrum perpetua stabilitate dedit. Preterea archidiaconatum episcopatus divisit et Wiberto, Brandenburgensis ecclesie preposito ejusque successoribus archidiaconatum totius terre de Havele versus orientem usque Oderam versus occidentem usque aquam, que Yla dicitur, preterea de burguardis Schartouue, Mukerne, Louburg, excepta ecclesia Dalechouue, preterea de Bucouue, Goroeke, Redrike, Wisenburg, Beltitz, Mordiz, Niemic, Juterbuc perpetuo confirmavit. At relique partis episcopatus archidiaconatum ecclesie beate Marie sanctique Petri in monte juxta Lieceke perpetuo concessit. Hec omnia a filio nostro Brandenburgensi episcopo Wilmaro dispensata et facta; villas quoque et mansos, Brandenburgensi ecclesie a principibus datos cum omnibus appendiciis villam scilicet Ture, Tremene, Muczouue, preterea omne jus canonicum, quod ecclesia cathedralis Brandenburgensis habere debet, eidem ecclesie et ut predictus ordo, scilicet

ſauptth. I. Bd. VIII

14